

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 24 marca 2025 r.
Znak sprawy: DOS.zs.058.7.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedź na interpelację nr 8417 Posła Michała Pyrzyka

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 8417¹ w sprawie wprowadzenia ewentualnych zmian w zakresie uregulowań dotyczących zasad pobierania świadczeń emerytalnych z ZUS i KRUS przez osoby urodzone przed 1 stycznia 1949 roku i po 31 grudnia 1948 roku, przedstawiam następujące wyjaśnienia.

W 1999 r. wprowadzono reformę, która zmieniła organizację powszechnego systemu emerytalnego oraz źródła finansowania świadczeń dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. Reforma ta nie objęła osób urodzonych przed 1949 r. i świadczenia dla tych osób są ustalane na zasadach obowiązujących przed reformą. Należy podkreślić, że wprowadzone zmiany nie objęły wszystkich ubezpieczonych w sposób jednakowy, gdyż ustawodawca uznał wtedy, że nie można zmieniać warunków przyznawania świadczeń oraz zasad ich obliczania osobom, które przez długi okres były objęte ubezpieczeniem według dotychczasowych zasad. Podstawowym założeniem reformy z 1999 r. było nadanie części emerytalnej powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych charakteru kapitałowego, przejawiającego się w uzależnieniu wysokości emerytury od wartości składek zgromadzonych na indywidualnych kontach ubezpieczonych. W konsekwencji zostały wprowadzone także zmiany w zakresie wypłaty w zbiegu emerytur z powszechnego i rolnego systemu ubezpieczeń społecznych.

W przypadku osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., w ramach wspomnianej wyżej reformy, wprowadzono zasadę całkowitej odrębności systemów ubezpieczeń społecznych – powszechnego oraz rolniczego. Prawo do emerytury rolniczej uzależnione jest nie tylko od osiągnięcia wieku emerytalnego, ale także od posiadania

¹ Interpelacja z 7.03.2025 r., wpływ do MRiRW 7.03.2025 r.

wymaganego 25-letniego stażu ubezpieczeniowego, co związane jest z tym, że emerytura rolnicza w większości jest finansowana ze środków budżetu państwa. W przypadku, gdy dana osoba nie legitymuje się wymaganym stażem ubezpieczenia społecznego rolników (poniżej 25 lat opłacania składek) przysługuje jej zwiększenie do emerytury z powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych (tzw. zwiększenie rolne) odpowiadające odprowadzonym składkom na ubezpieczenie rolnicze (1% emerytury podstawowej za każdy rok opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników).

Dla osób urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r. w razie zbiegu prawa do emerytury rolniczej z prawem do emerytury z powszechnego ubezpieczenia społecznego, wypłaca się jedno wybrane przez uprawnionego świadczenie. Kwestia zaś zaliczenia okresu podlegania ubezpieczeniu w KRUS do emerytury z ZUS, została uregulowana w art. 56 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (1). W przepisie tym określone zostały warunki dotyczące nabywania prawa do emerytury pracowniczej z ZUS z uwzględnieniem okresów podlegania i opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w KRUS.

Jednocześnie dla osób urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r., zgodnie z art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (2) w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przysługującej na podstawie ustawy z prawem do emerytury lub renty z innego ubezpieczenia społecznego, wypłaca się jedno wybrane przez uprawnionego świadczenie. Zatem konsekwencją możliwości pobierania jednego świadczenia emerytalnego z ZUS albo z KRUS jest możliwość łączenia okresów ubezpieczenia z obu systemów.

Uprawnieni urodzeni po 31 grudnia 1948 r. nie mają możliwości uwzględniania przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej okresów ubezpieczenia innego niż w KRUS i w konsekwencji mogą pobierać obydwa świadczenia (zarówno z systemu rolniczego, jak i powszechnego), jeżeli nabyli do nich prawo, czym równoważy się niemożność sumowania okresów ubezpieczenia w systemie powszechnym i rolniczym.

Analiza obowiązujących przepisów prawnych w zakresie uprawnień emerytalnych, prowadzi do wniosku, że prawa do świadczeń emerytalnych dla osób urodzonych zarówno przed 1 stycznia 1949 r., jak i tych urodzonych po 31 grudnia 1948 r., są zabezpieczone i tym samym nie można stawiać zarzutów związanych z naruszeniem zasad sprawiedliwości i równości.

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia, chcę jednak zapewnić, że w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi stale analizujemy wszystkie zgłaszane postulaty, w tym te dotyczące sytuacji tzw. dwuzawodowców. Należy jednak podkreślić, że kwestia ujednoczenia zasad wypłacania świadczeń emerytalnych z ZUS i KRUS w przypadku ich zbiegu, dla osób urodzonych przed dniem 31 grudnia 1948 r. i po dniu 31 grudnia 1948 r. jest zagadnieniem złożonym, ingerującym zarówno w rolny, jak i powszechny system ubezpieczenia społecznego. Ewentualne wprowadzenie zmian w tym zakresie wymaga uwzględnienia specyfiki funkcjonowania w naszym kraju dwóch różnych systemów ubezpieczenia społecznego – systemu powszechnego opartego na zasadzie zdefiniowanej składki oraz systemu rolnego opartego na zasadzie zdefiniowanego

świadczenia, w którym świadczenie emerytalne jest finansowane w większości z budżetu państwa.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1631 i poz.1674).
- (2) Ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2025 r. poz. 197).

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów